

Výzva Budování kapacit pro rozvoj škol II
Povinně volitelná aktivita č. 7

Didaktický posudek programu

Dva odborné a didaktické posudky jsou součástí finální verze každého vytvořeného programu. Dva posuzovatelé zpracovávají posudky nezávisle jeden na druhém a současně se nepodíleli na tvorbě posuzovaných programů a s nimi souvisejících materiálů. Smysl a podmínky zpracování odborných a didaktických posudků jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část, kap. 5,2,4:

Případné připomínky a návrhy posuzovatelů příjemce vypořádá a zadá posuzovatelům (kteří zpracovali původní posudek) následně vypracování nového posudku. Podmínkou pro schválení výstupu jsou dva doporučující posudky, které budou součástí finální verze programu.

Schvalující posudky potvrzují soulad nově vytvořeného programu se zaměřením výzvy, soulad se strategickými dokumenty, s pojetím Kompetencí pro demokratickou kulturu, s požadavky na výstupy této aktivity a potvrzují potřebnou odbornou a didaktickou úroveň vytvořeného programu.

I.

Příjemce	České vysoké učení technické v Praze
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/16_032/0008181
Název projektu	Informace pro rozvoj demokratické společnosti
Název vytvořeného programu	Blok č. 8 – Presentace a práce s informacemi
Pořadové číslo zprávy o realizaci, ke které je posudek dokládán	

II.

1. Celkové zhodnocení programu

a) *Je název programu srozumitelný a vyjadřuje jeho obsah?*

Název programu je srozumitelný a vyjadřuje jeho obsah. Je totiž stručný a je v něm zřetelně vysvětleno, z jakých tematických segmentů se skládá a proč, tj. v čem na sebe tyto tematické oblasti navazují a jak jsou strukturovány jednotlivé pedagogické formy. Důraz se skutečně klade na postižení prezentace (např. technika mluveného projevu) a na práci s informacemi v běžném životě nebo v kultuře (divadlo jako sdělování a emotivní sdílení).

b) *Odpovídá název programu názvu, který příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?*

c) *Název programu odpovídá názvu, který příjemce uvedl do žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí. Ve všech předložených dokumentech se jednotně uvádí též název, název programu obsahově vychází ze vzdělávacího programu Zákon o svobodném přístupu k informacím v praxi.*

d) *Je jasně stanoven cíl programu?*

Obecný cíl a ani jeho konkretizace nejsou v předložených dokumentech stanoveny. Paradoxně, zde to není na závadu, neboť, jak *Metodika*, tak i *Manuál* jsou detailně rozvedeny podle zvolených tematických oblastí, v nichž se rýsuje základní cíl: poskytnout studentům základní poučení o prezentaci a práci s informacemi v rozmanitých sférách lidských aktivit a zároveň dosažený stupeň vzdělání procvičit a tím i zafixovat. Pro jednotlivá cvičení se v *Manuálu* stanovují dílčí cíle v podobě standardů, kterých je nutné dosáhnout. Je zřejmé, že se jedná o osvojení praktických dovedností včetně zvládnutí řady užitečných technik pro úspěšnou realizaci tohoto bloku zabývajícího se prezentací a práce s informacemi.

e) *Je dosažení vzdělávacího cíle programu reálné?*

Dosažení vzdělávacích cílů je reálné. Projekt vyniká jasnou, logickou strukturou a je velmi detailní včetně vzdělávací i procvičovací fáze. Všechny teoretické poznatky mají vazbu na praktické osvojování prostřednictvím nejrůznějších cvičení s dostatečnou časovou dotací. Autoři *Manuálu* (Monika Dobiášová – Ladislav Langr), tak i *Metodiky pro učitele* (Michaela Caranová) či pracovních sešitů (Ladislav Langr) nemají problém se stylizací a odbornou terminologií. Všichni přehledně vysvětlují základní pojmy, navíc se snaží oživit výklad nejednou zajímavostí a tím i studenty zaujmout.

f) *Je vzdělávací cíl stanoven v souladu s Kompetencemi pro demokratickou kulturu – viz kap. 2 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část?*

Vzdělávací cíl je v souladu s *Kompetencemi pro demokratickou kulturu* (kap. 2 Pravidla pro žadatele a příjemce – specifická část).

- g) *Pokud je program určen dětem a žákům, jsou rozvíjeny odpovídající klíčové kompetence? Je vzdělávací cíl stanoven v souladu s příslušným RVP?*

Klíčové kompetence nejsou v předložených dokumentech a vůbec v celém programu uvedeny, což souvisí s absencí hlavního integrujícího vzdělávacího cíle. I přes tento nedostatek obsahová problematika tohoto tematického bloku koreluje s RVP pro druhý ročník středních škol, a to v rámci občanské výchovy, která se věnuje informacím sloužícím k rozvoji demokratické společnosti v jednotlivých oblastech soukromé i veřejné sféry.

- h) *Pokud je program určen pedagogům, odpovídá vzdělávací cíl programu potřebám jejich pedagogické praxe?*

Program není primárně určen pedagogům (cílová skupina není přesně vymezena). Třeba však u tohoto tematického bloku konstatovat, že jednotlivé dokumenty jsou textově velmi rozsáhlé a obsahově vyčerpávající. Zejména *Manuál* a *Metodika pro učitele* představují samostatné, monograficky koncipované publikace v podobě učebnic s příklady na procvičování. Ty mohou učitelům sloužit v jejich pedagogické praxi. Autoři využívají odborný styl, který terminologicky a formálně sice přizpůsobují předpokládané cílové skupině, ale v podstatě vytvořili samostatné odborné monografie.

- i) *Je jasně stanovena cílová skupina?*

Cílová skupina, jak jsme již konstatovali, není vůbec určena. Nenalezl jsem ani informaci, ve kterém ročníku byl program ověřován. Podle charakteru RVP se jedná o druhý, resp. třetí ročník gymnázií. Dokumenty jsou psány fundovaně, vysvětlují složitou problematiku, bezproblémově fungují i jako učební propedeutické texty pro posluchače vysokých škol humanitního (oblast divadla), ale i technického zaměření (technika mluveného projevu). Ani pracovní sešity a listy, jak jsem mohl posoudit, neuvádějí konkrétně příslušnou cílovou skupinu.

- j) *Odpovídá zvolená cílová skupina programu údaj, který uvedl příjemce do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?*

Zvolená cílová skupina je táž, kterou příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu *Přehled vytvořených z programů a zvolených tematických oblastí*.

- k) *Odpovídá zaměření a obsah programu zvolené cílové skupině?*

Autoři usilují, aby zaměření a obsah předloženého programu korelovaly se středoškolskou (i maturitní) skupinou. Odborná terminologie je vysvětlována, definice jsou srozumitelné a názorně interpretovány pomocí praktických příkladů. Autoři důsledně realizují proměnlivé formy komunikačního kontaktu, přičemž přiměřený důraz je kladen na samostatná cvičení. Někdy mi tu chybí zřetel ke zpětné vazbě u procvičování, a to zejména v pracovním sešitu věnovaném technice mluveného projevu. Nelze totiž eo ipso předpokládat, že žáci budou vše chápat. V aplikační části jsou příklady poměrně monotónní (zatrhování, přiřazování, doplňování, test), chybí třeba křížovka s tajemstvím či hádankou nebo roháček. Ve výkladové části je grafická strukturace textu uspokojivá, ale dělal bych ke konci tematických částí shrnutí a event. bych připojoval slovníček cizích výrazů. U divadelního umění (pracovní sešit č. 1) by

ilustrativně působila funkčně přiměřená fotografická či obrazová příloha, aby se odlehčil náročný výklad.

- l) *Pokud se jedná o program s uzpůsobením pro žáky se SVP ve smyslu společného vzdělávání, je splněna podmínka, že jej mohou žáci se SVP bez problému absolvovat?*

Nejedná se o program s uzpůsobením pro žáky se SVP ve smyslu společného vzdělávání.

- m) *Odpovídá obsah a pojetí programu Kompetencím po demokratickou kulturu a pojetí aktivity č. 7 ve výzvě?*

Obsah a pojetí předkládaného programu odpovídá *Kompetencím pro demokratickou kulturu a pojetí aktivity č. 7.*

- n) *Není koncepce programu v rozporu s pojetím Kompetencí po demokratickou kulturu a pojetím aktivity č. 7 ve výzvě?*

Koncepce předkládaného programu není v rozporu s pojetím *Kompetencí pro demokratickou kulturu* už proto, že program v klíčových kompetencích je směřován k rozvoji občanské a ekonomické, částečně i čtenářské i finanční gramotnosti. Student tak bude schopen se efektivně na základě vyselektovaných informací rozhodovat a orientovat se v moderní společnosti jako její uvědomělý občan

- o) *Odpovídá obsah programu zvolené tematické oblasti (viz kap. 5.2.4 Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část), kterou příjemce uvedl do přílohy žádosti o podporu Přehled vytvářených programů a zvolených tematických oblastí?*

Obsah programu zvolené tematické oblasti (kap. 5.2.4. *Pravidel pro žadatele a příjemce – specifická část*), jak jsem mohl posoudit z předložených materiálů, odpovídá tomu, co příjemce uvedl do žádosti o podporu *Přehledu vytvářených programů a zvolených tematických oblastí*. Neshledal jsem žádné rozdíly. Jak výkladová, tak část procvičovací komplexně pokrývá problematiku věnovanou prezentaci a kritickému využití informací.

- p) *Odpovídá hodinová dotace obsahu a cílům programu?*

Hodinová dotace je zcela dostačující: ze všech předložených materiálů (*Metodika, Manuál, Pracovní sešity a listy*) vyplývá převaha praktického procvičování nad teoretickým výkladem. Oceňuji zejména *Metodiku pro učitele (Prezentace a práce s informacemi)*, kterou lze považovat za klíčový a integrující dokument celého programu. Je tu pregnančně vymezena časová dotace k jednotlivým tématům a stanoveny vazby na ostatní pedagogické materiály včetně naznačení doporučeného, povinného i alternativního přístupu. Autorka uvádí možná rizika, ponechává tvůrčí prostor pro samostatnou práci pedagoga, kterému určuje nutný vzdělávací základ. Pracovní list je tu inspirativním vodítkem, nikoli „univerzálním nosičem“, který se mechanicky naplňuje didaktickým obsahem. Jsou zde uvedeny i možné chyby, kterých je nutné se vyvarovat při práci s pracovními listy, a také jsou zde umístěny

následné komentující rady metodického charakteru. Na daný počet hodin autorka pracuje s kombinací nejrůznějších typů otázek.

- q) *Je program zpracován na dostatečné grafické úrovni s využitím vzoru přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?*

Grafická realizace je zpracována, jak jsme již upozornili, velmi kvalitně a rozhodně využívá vzor přílohy pro vzdělávací program (vzor na webu MŠMT). Postrádám ale intenzivnější grafickou pestrost, např. ve výkladové části podtrhávání definic a shrnujících reflexí. Text je sice členěn do odstavců, ale pracoval bych s typografickou odlišností (tučně, proloženě, prostrkaně, kurzíva, iniciálky apod.). Jak jsem již uvedl, cvičení jsou poněkud monotónní.

- r) *Je program zpracován ve všech částech, které obsahuje vzor přílohy pro vzdělávací program (viz vzor na webu MŠMT)?*

Program je zpracován ve všech částech podle vzoru přílohy pro vzdělávací program MŠMT.

- s) *Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu tak, jak jsou uvedeny v popisu aktivity č. 7 v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část?*

Program má všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu uvedené v popisu aktivity č. 7 (*Pravidla pro žadatele a příjemce – specifická část*).

- t) *Obsahuje program všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu minimálně tak, jak je příjemce uvedl v příloze žádosti o podporu Přehled klíčových výstupů k naplnění indikátorů projektu ESF?*

Program obsahuje všechny povinné dílčí výstupy vzdělávacího programu, které příjemce původně uvedl v žádosti o podporu *Přehled klíčových výstupů k naplnění indikátorů projektu ESF*.

- u) *Proběhlo ověření programu dle podmínek uvedených v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část – viz kap. 2 a kap. 5.2.4?*

Program byl ověřen podle podmínek uvedených v *Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část*.

- v) *Je součástí finální verze programu Zpráva o ověření programu v praxi (viz vzor na webu MŠMT)? Byly do finální verze programu skutečně zapracovány poznatky z ověření programu v praxi?*

Součástí finální verze programu je *Zpráva o ověření programu v praxi*.

- w) *Vypořádal a zapracoval příjemce Vaše případné připomínky a návrhy, pokud jste je před vypracováním této finální verze posudku vznesl/a?*

Případné připomínky a návrhy před vypracováním této finální verze ze strany oponenta nebyly vzneseny.

x) *Jaké jsou slabé a silné stránky programu?*

Slabé stránky:

1. Není stanovena soustava integrujícího cíle a absentují klíčové kompetence.
2. Chybí větší zřetel ke grafickému členění textu jak ve výkladové, tak i procvičovací části.
3. Cílová skupina je pouze předpokládána.

Silné stránky:

1. Po obsahové stránce jsou detailně a kvalitně zpracovány dokumenty jako *Manuál*, *Metodika* a *Pracovní listy*.
2. Převaha aplikační, procvičovací části nad teoretickým výkladem.
3. Detailní časová dotace k jednotlivým tematickým oblastem s pregnančně rozvedenými vazbami na cvičení, také upozornění na rizika projektu a důraz na samostatnou práci učitelů.

y) *Jak hodnotíte celkové zpracování programu a jeho kvalitu? Vložte slovní hodnocení. Pokud byste měl/a program ohodnotit známkou, jakou mu udělíte? Známkování jako ve škole, tj. od jedničky (nejlepší hodnocení) do pětky (nejhorší hodnocení).*

Po obsahové stránce nelze mít k programu námitek. Autoři velmi kvalitně zpracovali předložený program, který je didakticky uchopen v *Manuálu* do nejmenších detailů.

Program (z didaktického pohledu) hodnotím známkou 1- (jedna mínus).

z) *Doporučujete program k realizaci tvůrcem programu?*

Program doporučuji k realizaci tvůrcem programu už vzhledem k tomu, že má důležitý charakter pro běžný život občanů. Studenti po jeho absolvování získají nové informace, ale hlavně dovednosti nezbytné pro život v demokratické společnosti. Všechny materiály by mohly být uplatněny samostatně jako hodnotné propedeutiky monografického zaměření (učebnice s procvičovacími příklady), které mohou být využitelné i v praxi pedagogů, ale i fungovat v prvních ročnících vysokých škol humanitního a technického směru.

aa) *Doporučujete program k realizaci i dalšími subjekty?*

Program doporučuji k realizaci i dalšími subjekty. Jde o důležitou problematiku, která se dotýká běžného i budoucího profesního života studentů. Příklady v příručkách mají modelový charakter a metodika v pracovních listech je propracována. Materiály by se mohly uplatnit jako samostatné publikace pro praktické užití např. v nakladatelství Grada jako komerční tituly.

2. Zhodnocení programu z didaktického hlediska

a) *Jsou zvolené metody, postupy a formy výuky/realizace programu vhodné?*

Program propojuje teoretickou výuku se samostatnou přípravou studentů v hodinách. Důraz je kladen na procvičování. Program také obsahuje množství pracovních, metodicky koncipovaných listů, které jsou rozvedeny do nejmenších detailů. Nejen *Manuál* a *Metodika pro učitele*, ale i pracovní listy jsou obsáhlé a informačně nasycené (např. Ladislav Langr: *O divadelním umění*). Tento pracovní list komplexně postihl jednotlivé složky divadla jako specifického uměleckého druhu. Postrádám zde však vysvětlení jednotlivých divadelních žánrů a jejich forem jako veselohra, činohra, knižní drama, balet, pantomima, divadlo jednoho herce, opera, opereta, muzikál, kabaret apod. To by se hodilo zřejmě do kap. IV *Divadelní/dramatický text*. Obdobně v *Manuálu* je problematika komplexně pokryta. U pracovního sešitu *Základy techniky mluveného projevu* bych doplnil informaci o dělení přízvuku, že hlavnímu přízvuku se říká přízvuk dynamický a že tento přízvuk platí hlavně v češtině (vysvětlení, co je přízvuk dynamický a melodický). Také bych zařadil v souvislosti s fonetikou jednoduché poučení o rozdílu mezi akustikou a fonologií.

b) *Odpovídají zvolené metody, postupy a formy dané cílové skupině?*

Zvolené metody, formy a postupy odpovídají předpokládané cílové skupině. Otázky jsou komplexní a aktivizační. Pouze cvičení ve všech materiálech působí poněkud monotónně bez ohledu na charakter tématu. Výukové metody jsou hlavně založeny na tvořivé práci s pracovními listy a sešity, ale nevyužívá se třeba prezentace v PowerPointu či frontální výuka, také absentují třeba předváděcí scénky z oblasti tvořivé dramatiky nebo dramatizace textu. Bylo by to ideální např. pro oblast *Základy techniky mluveného projevu* (např. při cvičení s tempem, hlasovou modulací nebo při nácviku frázování a demonstrace chyb ve správné výslovnosti). Tyto aktivity by mohl řídit lektor v interaktivní dílně. Celkově postrádám větší pestrost výukových forem.

c) *Odpovídá obsah a odborná náročnost programu zvolené cílové skupině?*

Obsah a program odpovídá zvolené středoškolské skupině. Pracovní sešit je graficky vhodně strukturován a částečně i odlišen. Základní teze a definice jsou tučně zvýrazněny, *Manuál* a *Metodika* by měly mít větší grafické odlišení i strukturaci textu. Uvítal bych také připojený slovníček cizích výrazů či klíčových slov. Chybí mi také zpětná vazba, aby studenti v rámci např. kolektivních dílen sami hodnotili, co se naučili a co jim obsah programu přinesl. Bylo by vhodné, aby se někde v úvodu *Metodiky pro učitele* a v *Manuálu* specifikovala cílová skupina a aby se zde definovaly klíčové kompetence se stručnou, ale komplexní (stačilo by několik řádek) charakteristikou celého programu.

d) *Pokud je program určen pro děti a žáky, jsou zohledněny věkové zvláštnosti dané cílové skupiny?*

Program je primárně určen středoškolským studentům, není tudíž určen žákům základních škol, neboť výkladová část *Manuálu*, v *Metodice* i pracovních listech je teoreticky náročná i pro studenty SŠ. Bohužel, v celém programu není jasně stanovena cílová skupina a ani se neuvádí skutečnost, s jakou skupinou byl program ověřován.

e) *Pokud je program určen pro pedagogy, jsou z hlediska andragogiky zvoleny odpovídající formy výuky?*

Program není bezprostředně určen pedagogům. Upozornili jsme však, že veškeré předložené materiály od všech autorů v podstatě synonymicky zastupují středoškolské učebnicové příručky, z nichž by ve své práci mohli čerpat i pedagogové.

f) *Je v programu zvolena a realizována vhodná forma motivace cílové skupiny?*

Motivace v programu není explicitně zakotvena, rovněž není někde v preambuli vysvětleno např. několika větami, proč je tato problematika pro běžný život studentů relevantní. Je to naznačeno pouze v *Manuálu*, který je nejvíce didakticky do detailů rozpracován. Zde oceňuji, že pro každý dílčí tematický blok po charakteristice v úvodu se vyskytují otázky k zamyšlení, pak ke cvičením a k úkolům, k nimž se přiřazují nezbytné pomůcky. Opakuje se však nedostatek, že zde chybí vyhodnocení (to se jen deklarativně konstatuje) a zpětná hodnotící vazba třeba formou diskusní sebereflexe.

g) *Jsou využity vhodné aktivizační metody?*

Aktivizační metody se vyskytují minimálně, což souvisí i s menší motivací. Prostřednictvím jednotlivých úkolů je sice položen důraz na samostatnou práci studentů – většinou formou tradičních frontálních metod (vypište, napište, opakujte, udělejte apod.), ale postrádám diskusi, výukové hry, projektovou metodu, skupinovou práci realizovanou např. jako badatelská metoda. Obecně mi tu chybí tzv. zážitkové učení, workshop, interaktivní dílna či modelové scénky např. formou dramatické výchovy či dramatizace textu.

h) *Jsou v programu využívány vhodné didaktické pomůcky?*

Didaktické pomůcky většinou nejsou přímo stanoveny v předložených materiálech. Např. to platí pro pracovní sešit *Základy techniky mluveného projevu*, kde se neuvádějí. Jsou zachyceny např. v *Manuálu*, ale poměrně jednostranně (obrázky, sešit apod.). Ideální by bylo např. citlivé záznamové zařízení obrazu či zvuku, aby posluchači viděli nebo slyšeli své chyby a tím je lépe mohli odstranit. Určitě se tu předpokládá powerpointová prezentace. Na druhou stranu oceňuji pokus o kolektivní formy výuky. Ke každému tematickému bloku by to chtělo uvést konkrétní didaktické pomůcky jako např. popisovač, tabule apod. Bude třeba také zařazen whiteboard? Ten by zde byl např. v pracovních listech a sešitech vhodný. U bloku (technika mluveného projevu) by byly dobré uvádět třeba schematizované návodné obrázky pro správná nastavení mluvidel nebo pro uvádění typologie artikulačních technik.

i) *Je metodika programu zpracována na potřebné didaktické úrovni?*

Pracovní listy (celkem tři) postrádají správné odpovědi, pouze u pracovního listu věnovaného *Základům techniky mluveného projevu* jsou umístěny do závorky. Za běžný nedostatek považují, že u otázek i úkolů dominují otevřené odpovědi, u nichž efektivita je dána tím, jak student pochopil otázku a co je schopen zasvěceně o dané věci sdělit. *Manuál* je po didaktické stránce nejvíce propracován ze všech předložených materiálů. Grafická prezentace textu je v podstatě v pořádku, podtrhávají se zde a zatučňují se relevantní informace, často se vyskytují při výčtu odseky, výhodou je i to, že text není plynulý a odstavce při výkladu nejsou informačně nadměrné. Posílil bych prostor pro diskusi a dílnu. Ideální by byla třeba exkurze do divadla nebo k dětskému logopedovi.

j) *Obsahuje program všechny potřebné materiály, prezentace, odborné texty, baterie příkladů dobré praxe, seznam doporučené literatury, internetové odkazy, klíče k listům úkolů, křížovek, kvízů, poznatky z ověření v praxi atd.*

Program se sice usiluje o pestrost potřebných materiálů, ale přesto tu chybí např. v pracovních listech internetové odkazy, klíče k listům úkolů; nenalezl jsem jedinou křížovku, hádanku, kvíz či doplnění do tabulky. Absolutně převažuje doplňování, zatrhávání, úkoly jsou stereotypní v tom, že se opakuje „napište“, „uved'te“, „popište“, „jaká“ apod. Oceňuji, že v *Metodice* jako doporučení se uvádí např. „namalujte“ anebo tvořivé asociativní doplňování rýmů. V *Manuálu* se vyskytují při procvičování techniky mluveného projevu např. biostimulační cviky. Ačkoli je zde obtížné stanovit závaznou normu, chtělo by to opět zpětnou vazbu, zda nácvik jde správným směrem. Kdo to zkontroluje a kdo to kvalifikovaně zhodnotí? Ideální by zde bylo využití kamery či jiného záznamového zařízení, kde by si studenti při společném opakování uvědomili své chyby.

k) *Jak hodnotíte celkovou didaktickou úroveň programu?*

Celková didaktická úroveň je i přes dílčí nedostatky (absence integrujícího vzdělávacího cíle, absence klíčových kompetencí, nepřesné určení cílové skupiny, menší pestrost pedagogických forem a nižší stupeň aktivizace) na velmi kvalitní úrovni, jak vyplývá ze zhodnocení 1-. Tento předložený program počítá se samostatnou prací zkušeného pedagoga. Bohužel, celkovou didaktickou úroveň poněkud snižují četné překlepy a gramatické chyby, které se vyskytují např. v jinak velmi přínosné *Metodice pro učitele*. Namátkou vybírám: str. 12 – studenta, která; cvičen, nebo tu chybějí interpunkční znaménka např. po ukazovacích zájmenech, která mají charakter zájmen vztažných, např. na str. 12 – toho, co; toho, pro co; str. 13 – „statisticky vyhodnotit, na který odpovědí je všeobecná shoda“; str. 15 – prosto; str. 16 – „A teď my Klára řekne“. Chtělo by to důslednější redakční, resp. jazykovou korekci textu.

Případné další komentáře/poznámky k programu

Po odborné stránce z hlediska kvality a rozsahu, jak už bývá zvykem u pečlivě připravených programů vedených Michaelou Caranovou, tento materiál v rámci celého kompletu opět patří k nejlepším. U tohoto tematického bloku oceňuji velmi dobře připravené materiály po obsahové i formální stránce. Moje kritické postřehy se týkají jen dílčích otázek, jsou jen alternativními komentáři k vylepšení předložených dokumentů.

Potvrzují soulad tohoto programu se zaměřením výzvy, se strategickými dokumenty, s pojetím Kompetencí pro demokratickou kulturu a s požadavky na výstupy aktivity č. 7, které jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce – specifická část (navazující dokument výzvy Budování kapacit pro rozvoj škol II). Program je zpracován kompletně a je na potřebné odborné a didaktické úrovni.

	Jméno, příjmení, titul	Datum a místo	Podpis
Zpracoval/a	prof. PhDr. Miloš Zelenka, DrSc.	30. 11. 2020, Praha	<i>Miloš Zelenka</i>

